

رہنامہ سعادت

صد و سترہ میرہ اخلاقی

و نکتہ معنی برائے ہمہ

حبیب کاظمی

شرکت چاپ و نشر بین الملل

شرکت چاپ و نشر بین الملل

نام کتاب: رهنامه سعادت

مؤلف: حبیب کاظمی

نوبت چاپ: سال ۱۳۹۵

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: آبی نگار، ایمان

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰۰ ریال

صفحه آرای: مهدی فرج الله

طراحی جلد: مصطفی معمیوند

مسئول تولید: شریف شایسته

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۶۸۶-۶

دفتر مرکزی:

تهران، میدان استقلال، سعدی جنوبی، پلاک ۲

طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹

نمابر: ۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی:

میدان فلسطین، ضلع شمال شرق، پلاک ۴ و ۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰

نمابر: ۸۸۹۰۳۸۴۳

Email: intlpub@intlpub.ir

www.intlpub.ir

سرشناسه: کاظمی، حبیب، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدید آور: رهنامه سعادت: صدوسی آموزه اخلاقی و نکته معنوی برای همه /

حبیب کاظمی

مشخصات نشر: تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص: ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۶۸۶-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس

موضوع: اسلام - مطالب گونه گون

موضوع: اخلاق اسلامی - مطالب گونه گون

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل

رده بندی کنگره: ۲۹۷/۰۲

رده بندی دیویی: ۴۲۰۳۰۵۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۰۳۰۵۸

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری،

اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری

اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و

بررسی، اقتباس در گیومه در مستند نویسی و مانند

آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق

مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست

۱۳	مقدمه
۱۵	رهنامهٔ سعادت
۱۶	فراق یار
۱۷	خانوادهٔ خدا
۱۹	برای خلق و به یاد خالق
۲۰	از پیش آماده باش
۲۱	پاسبان حرم دل
۲۲	ای که دستت می‌رسد، کاری بکن
۲۳	در محراب اندیشه
۲۴	جمال چهرهٔ تو
۲۶	پاداش شکیبایی
۲۷	شیطان در کمین همگان
۲۸	دعوت به حق، عنایتی از حق

- ۳۰ محک تجربه
- ۳۱ گرد و گوهر
- ۳۲ عادت یا عبادت؟
- ۳۳ نیست در عالم ز هجران تلخ تر
- ۳۴ ترازوی نیت
- ۳۶ ادب سوگ
- ۳۸ معصومه تمکّل
- ۴۰ شریک دزد و رفیق قافله
- ۴۲ سنگرامن الهی
- ۴۳ «إلا الله» کافی نیست
- ۴۴ عاشقان را بر سر خود شکم نیست
- ۴۵ از چشمه آلوده، آب زلال نمی جود
- ۴۶ اکسیر بقا
- ۴۷ نشان ناشناسی، ناسپاسی است
- ۴۸ خام اندیشی ما، وهشیاری شیطان
- ۴۹ دلا، نزد کسی بنشین که او...
- ۵۰ گریود اندیشه ات گل، گلشنی
- ۵۱ باران نشانه ها
- ۵۱ کلید گنج
- ۵۴ یاد دل و کار دست
- ۵۵ خوشا آنان که دایم در نمازند
- ۵۶ مدیر کل
- ۵۷ کافی نیست

- ۵۸ خودداری و برخورداری
- ۶۰ از عادت جسمانی تا عبادت روحانی
- ۶۲ شکر بهتر یا آنکه شکر سازد؟
- ۶۴ لذت آزادی
- ۶۵ دیدار در سحرگاه
- ۶۶ گاهی عجله، کار شیطان نیست
- ۶۷ بلا، دوست
- ۶۸ زیبا، کارخانه زیان
- ۶۹ نماز، خیر وصال
- ۷۰ از حال تا مقام
- ۷۱ لحظه های ناب
- ۷۲ رانده شدگان
- ۷۳ سرانجام کار
- ۷۵ دنیا در خدمت آخرت
- ۷۶ خانه دوست
- ۷۷ سرانجام خشت است بالین تو
- ۷۸ پیامبران پنهان
- ۸۰ حقیقت یا افسانه؟
- ۸۲ پله پله تا ملاقات خدا
- ۸۳ یاد خدا در میان غافلان
- ۸۵ باغ رنگارنگ
- ۸۶ لقمه های گلوگیر
- ۸۷ ما درون را بنگریم و حال را

۸۸	بسیار سفر باید
۸۹	نردبان توبه
۹۱	سعادت: حادثه یا برنامه؟
۹۲	سایه را نیز سپاس
۹۳	نیست در عالم ز هجران تلخ تر
۹۵	سرچشمه های یاد
۹۶	گنج سعادت
۹۸	حریت و عبرت
۹۹	تنگی وقت
۱۰۰	سرکش ترین شهوت
۱۰۲	بختِ خداداد
۱۰۴	حاضر غایب
۱۰۵	طعم گرسنگی
۱۰۷	تبعیدی ها
۱۰۸	نردبان آسمان
۱۰۹	قهر او، بهتر از مهر دیگران
۱۱۱	پیوند جان ها
۱۱۲	وقت خشم و وقت شهوت، مرد کو؟
۱۱۳	حسین علیه السلام و زائرانش
۱۱۵	آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند
۱۱۶	کارگزاران الهی
۱۱۷	معرفت یا حاجت؟
۱۱۹	بت های ذهنی

۱۲۱	امامان جماعت
۱۲۳	حق طلبی
۱۲۴	نسیمی از کوی یار
۱۲۵	بالاتراز نماز
۱۲۶	مقام بی کلام
۱۲۷	بینایی
۱۲۸	خدا، دوست کجاست؟
۱۲۹	توفیق
۱۳۰	وادی طلب
۱۳۱	از جو، گندم می برد
۱۳۲	یار با ماست
۱۳۳	دنیا، رقیب آخرت
۱۳۵	قناعت مذموم
۱۳۶	قبض و بسط دل
۱۳۸	سخنی با مبلغان دین
۱۳۹	بزرگراه رسالت
۱۴۰	این جهان زندان و ما زندانیان
۱۴۲	تیر کوچک
۱۴۲	کارزار بزرگ
۱۴۵	لزوم زمینه سازی برای عبادت
۱۴۷	قابلیت
۱۴۹	سراسر جهان زنده و آگه است
۱۵۱	در میان خوف و رجا

- پیام امید ۱۵۲
- خودسری در عبادت ۱۵۳
- روی هستی، سوی تو است؛ اما... ۱۵۵
- ... ولی افتاد مشکل‌ها ۱۵۶
- محبت رحمانی ۱۵۸
- خردمند کیست؟ ۱۶۰
- اجاب نامۀ قرب ۱۶۲
- راه سالق از میان خلق می‌گذرد ۱۶۳
- تورا هر لحظه مرگ رجعتی است ۱۶۵
- سود و زیان تبیین ۱۶۶
- عوامل موفقیت حکمران ۱۶۸
- مدرسه وحی و معلمان آن ۱۶۹
- آیه مراقبت ۱۷۰
- شادترین نغمه جهان ۱۷۱
- چهار گام تا اصلاح ۱۷۳
- از مجاز تا حقیقت ۱۷۵
- خداوند، ظاهربین نیست ۱۷۶
- نور علم ۱۷۷
- نیت، روح عمل ۱۷۹
- نعمت یا نعمت؟ ۱۸۰
- ورزش روح ۱۸۱
- هرچه کنی به خود کنی ۱۸۲
- زیارت حسین (علیه السلام)، پاداش خوبان ۱۸۳

مقدمه

آنچه می‌خوانید متن مای کوتاه اخلاقی است که ریشه و مایه‌های نخستین آب در قرآن کریم و معارف اهل بیت علیهم‌السلام است. نیاز انسان به این دغدغه‌های معنوی، هر روز بیشتر از دیروز می‌شود و اکنون، به دلیل دجه و نیاگرایی حداکثری به زیست فردی و اجتماعی ما، بیش از پیش به انس با این آموزه‌ها نیازمندیم. بسیاری از این نکته‌ها در تفسیرها، برای دانش‌افزایی یا تبدیل مجهولات خواننده به معلومات نیست؛ بلکه بیشتر از باب یادآوری است و می‌دانیم که در اخرفیات، تکرار و بازگویی و تذکار، لازم است؛ زیرا «در شنیدن، اثری است که در دانستن نیست».

درباره کتاب حاضر، گفتنی است که این اثر بازنویسی بخش‌هایی از کتاب دیگر نویسنده، به نام الومضات است.

الومضات، ۵۵۰ متن کوتاه است که در آنها، برخی آموزه‌های اخلاقی دین، بازگویی شده است. این کتاب، پیشتر به نام «آنچه بردل گذشت» ترجمه و منتشر شده بود. رهنامه سعادت، گزیده‌ای دیگر از آن اثر است که افزون بر ترجمه، همراه حذف و اضافات بسیار است. خواننده این اثر درمی‌یابد که «سعادت» گنجی است که چندان دور از دسترس نیست؛ اما بدون رهنما و راهنما و گنج‌شناس هم راه به جایی نمی‌برد.

امید است که همگان به نور ولای الهی و اولیای معصوم او، راسته گیریم و این راه را که رهزنان بسیار بر آن نشسته‌اند، چنان پیماییم که سرانجام مقصد و مقصود را در آغوش گیریم.

اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ تَعْلَمُ اَنْ اَمَّا يَكُنْ مَا كَانَ مِنَّا تَنَافُسًا فِي سُلْطَانٍ
وَلَا اِلْتِمَاسًا مِّنْ قُدْرَتِي الْاُخْطَامَ وَلَكِنَّ لِّتَرْدُ الْمَعَالِمَ مِنْ
دِينِكَ وَنَظْهَرَ الْاِضْلَافَ فِي يَدَيْكَ وَيَأْمَنَ الْمَظْلُومُونَ مَن
عِبَادِكَ وَيُعْمَلُ بِفَرَايِضِكَ وَسُنتِكَ وَآثِمَكَ!

خدایا، تومی‌دانی که آنچه از ما ظاهر شده است، برای رقابت در قدرت و دستیابی به کالای دنیا نیست؛ بلکه جز این نمی‌خواهیم که نشانه‌های دین تو را به جای خود برگردانیم و بلاد را اصلاح کنیم، تا سعادتمندان امنیت یابند و به واجبات و سنت‌ها و دستورات دینت عمل کنند.

آیا ممکن است کسی قصد سفر کند اما هیچ برنامه و توشه‌ای برای سفر خود نداشته باشد؟ برای سفر به سوی حق تعالی و زندگی ابدی که مهم‌ترین سفر آدمی است هم باید برنامه‌ای اندیشید. کسی که بار سفر به سوی تکامل معنوی بسته و قصد حرکت در مسیر هدایت را دارد، باید برای راه طولانی خود برنامهٔ دقیقی اندیشیده باشد. همان طور که در سفرهای دنیایی و زمینی باید برای زمان و امکانات و چگونگی راه‌ها برنامه ریخت و از تجربه‌های دیگران بهره جست، برای سیر در مسیر هدایت هم باید نقاط ضعف و قوت را لحاظ کرد. و از تجربه‌های دیگر سالکان سود برد و از خطرات و عوارض سفر، مانند قبل از رسیدن به رستگاری، روی گردانی از مردم، بی‌حوصلگی، هجوم وسوسه‌ها و... خبردار شد و مکرر کرد.

چنان‌که برای ساختن بنای باید روزه برای طراحی نقشهٔ آن کوشید تا عمارتی پایدار، امن و مناسب ساخته شود و هرچه این تلاش بیشتر باشد، ساختمان استوارتری بنی‌نقص‌تر خواهد بود. برای حرکت در مسیر تکامل معنوی نیز هرچه برای تهیهٔ برنامهٔ دقیق و کم‌نقص تر تلاش شود، پیمودن راه آسان‌تر و کم‌خطر و مسیر نیز امن‌تر و نزدیک‌تر به مقصد خواهد بود. اما کسی که بی‌اطلاع از راه و راه‌زنان، پا در مسیر بگذارد، گویی بی‌پایانه می‌رود؛ هر لحظه گمراه‌تر می‌شود و از مقصد دور می‌افتد.

هیچ راهی نیست که پایانی نداشته باشد؛ ولی هیچ راهی نیز نیست که بدون راهنما و راه‌نامه بتوان رفت؛ به‌ویژه راهی که در آن دام‌های شیطان پنهان است و ره‌زنان بسیار دارد.

محرومیت از الطاف الهی و طعم تلخ فراق، بار سنگینی است که مؤمن را از پای درمی آورد و او را در آتش هجران، می گذازد. چاره چیست؟ صبر و امید. مؤمن، هرگز نومید نمی شود و از هر فرصتی که دست دهد، راهی به سوی او می جوید. نومیدی، راهزن است و ایمان را به خاک سیاه می نشاند. در این راه که از خطا و خطر، سرشار است، مؤمن سرمایه ای گرانقدرتر از امید به نعمت بی پایان پروردگار ندارد. مؤمن، بررنج و درد هجران، که خود موجب آن است، صبرپیشه می کند و از پس این صبر، انتظار اقبال خداوند را می کشد.

او از پریشان حال خود زاری نمی شود؛ اگرچه نباید در آن حال ایستاد که ادامه آن موجب دگرگونی است؛ اما می داند که این پریشان حالی با تلاشی که برای کنار زدن پریشانی حجاب از دل می کند، درخت ایمان را در قلب او بارور خواهد کرد و طعم شیرین وصال را بار دیگر خواهد چشید.

بدین رو است که در کلمات معصومین علیهم السلام آمده است:

صبر برای ایمان، همچون سرب برای بدن انسان است.

تا وقتی سردر بدن باشد، امید حیات هست و تا وقتی که رشته صبر بریده نشود، چراغ ایمان در دل زنده است.